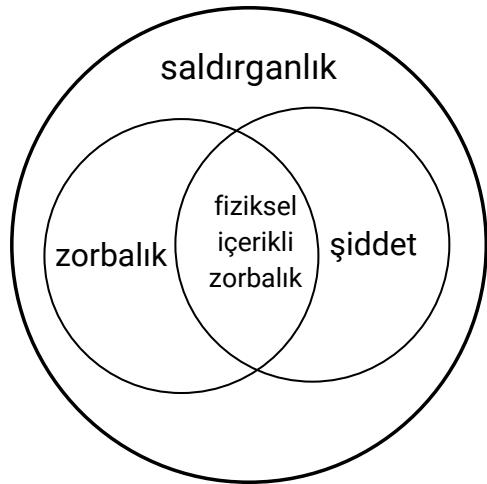

AKRAN ZORBALIĞI

Zorbalık, güçlü olan kişi ya da kişilerin diğer kişi ya da kişiler üzerinde egemenlik kurma ya da zarar verme eğilimiyle ortaya çıkan, fiziksel ve psikolojik saldırganlığı içeren olumsuz davranış türüdür (Çivilidağ, 2013, s. 59)

Bir davranışın zorbalık olması için;

- Güç dengesizlik (bir grubun bir kişiye ya da yaşça büyük bir öğrencinin daha küçük bir öğrenciye yönelik olumsuz davranışı)
- Süreklilik(kantinde, bahçede, pansiyonda, futbol sahasında zorbalığın devam etmesini içerir)
- Kasıt (Zorba öğrencinin bilerek ve isteyerek mağdura olumsuz davranmasını içerir)

Zorbalıkta Roller

- Zorba
- Mağdur
- İzleyici

Zorbalık Türleri:

Fiziksel Zorbalık: Vurma, itme, eşyalarına zarar verme davranışlarını içerir.

Sosyal/ilişkisel Zorbalık: Dışlama, yok sayma, etkinliklere dahil etmeme davranışlarını içerir.

Sözel Zorbalık: Alay etme, lakap takma, argo ve küfürlü konuşma davranışlarını içerir.

Siber Zorbalık: Dijital ortamda uygulanan zorbalıktır. Sahte hesap açma, fotoğraf ve videolarını yayma

stop bullying

Değerli öğretmenlerimiz, Öğrencilerin kendi aralarında yaşanması olası zorbalık ve şiddet olaylarında kilit rol oynamaktasınız. Ancak bu sorunla etkili bir biçimde baş edebilmek için zorba öğrencilerin nasıl önleneceği ve kurbanların nasıl korunacağını bilip uygulamamız gerekir. Çünkü öğretmenler davranışları ile zorbalığı teşvik etme, zorbalığa izin verme ya da zorbalığı önleme potansiyeline sahiptir. Şimdi sırasıyla önerilere göz atalım.

Şaka ile zorbalık arasındaki farkı ayırt edin

Bazı zorba öğrenciler diğer öğrencilerle alay edip dalga geçmekte ve "şaka yaptım" demektedirler. Burada kritik nokta kendisine şaka yapılan öğrencinin bu durumdan rahatsız olup olmamasıdır. Eğer şaka yapılan öğrenci rahatsız oluyor ve bunu önleyemiyorsa, şaka yapanın niyeti ne olursa olsun yapılan şey zorbalıktır.

Değerli öğretmenlerimiz,

- Şiddete davetiye çıkaracak tehlikeli bir durum sezdiğinizde bu durumu en kısa sürede okul yönetimine bildirin.
- Zorbalığa asla izin vermeyen sınıf kurallarını belirleyin. İstenen ve istenmeyen davranışların net biçimde konulması önemlidir. Ancak daha önemlisi bu kuralları öğrencilerle birlikte belirlemek ve hatta sınıf panosunda ilan etmektir. Sınıfa asılacak kurallar listesinin yanına yaptırımlar listesini de koymakta yarar vardır. İlk yaptırımlardan biri hemen özür dilemek ve yanlış davranışı telafi edecek bir şeyler yapmasını sağlamak olabilir.
- Öğrenciler öğretmenlerini model alırlar. Şiddete başvurmayan, gücünü ve otoritesini kötü kullanmayan bir öğretmen şiddetin kabul edilebilir bir olgu olmadığı mesajını verir.
- Zorbalık tehlikesi içinde olup sinyalleri veren öğrencilere yardım edebilmemiz için öncelikle bu öğrencileri fark etmeniz gerekir. Bunun için de tehlike sinyali veren öğrencilerin belirleyici özelliklerini tanımanız gerekir.(Ders başarısında düşme, sosyal çekilme, içe kapanıklık gözlemlenebilir)
- Zorbalıkla ilgili öğrenciden gelen şikayetleri ciddiye alıp zorbalık ihtimaline yönelik gözlemleri artırmak önemlidir.
- Özellikle nöbetçi olduğunuzda zorbalık olayı meydana gelme riski taşıyan mekanları(kuytu yerler, okul bahçesi, tuvaletler gibi) ile öğle arası boşluklarda okulu, teneffüs saatlerinde ise sınıfları gözetim altında bulundurun.
- Doğrudan gözlemlenmeyen zorbalığa dikkat edin. Fiziksel olarak yapılan zorbalıklar kolayca görülebilirken, küçük düşürme, dışlama ve yalnızlaştırma gibi zorbalık türleri kolay gözlenmeyebilir.
- Zorbalığa maruz kalan öğrencileri kendini koruma konusunda, izleyicilere sessiz kalmamaları konusunda bilgilendirme yapın.

PROBLEM ÇÖZME

Problem çözme basamakları;

1. Problemi tanımlama
2. Bilgi toplama
3. Çözüm için seçenekler sunma
4. En iyi çözüm yöntemini bulma
5. Çözümü uygulama
6. Sonuçları bekleme

En iyi çözümü bulmak için;
Bu çözüm adil mi?
Bu çözüm güvenli mi?
Bu çözüm iyi duygulara öncülük ediyor mu?

ÖĞRENCİLER PROBLEMLERE ÇÖZÜM BULDUKÇA;

Kendine olan güveni artar.

Problemler karşısında daha cesur olur.

Kendi yeteneklerini ve kapasitesini fark etmiş olur.

Çok yönlü düşünebilir.

İletişim becerilerini geliştirir.

Kaygı, korku, öfke gibi anlık hata yapmasına neden olabilecek duygularını zamanla kontrol edebilir.

HUZUR DUASI

Bana değiştirebileceğim şeyleri değiştirmek için cesaret; değiştiremeyeceğim şeyleri kabul etmek için sabır ve ikisi arasındaki farkı bilebilmem için akıl ver. (Kabul, Cesaret, Değişim Kitabından)

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

PROBLEMİN NE OLDUĞUNU ANLAMAYA ÇALIŞIN.

Ders çalışma istemeyen bir öğrencinin neden ders çalışmak istemediğini araştırmak.

PROBLEMİN ÇÖZÜMÜNE ÖĞRENCİYİ VE AİLEYİ DAHİL EDİN.

Sınıf kurallarını öğrenci ile birlikte oluşturursanız öğrencilerin kurallara uyma davranışı artacaktır. Alışkanlıkların oluşturulmasında öğrenci velisini de sürece katarsanız, olumlu model olma ile öğrencide değişiklik daha hızlı gerçekleşecektir.

ÖĞRENDİKLERİNİ UYGULAMA FIRSATI VERİN.

Okulda örnek olaylar üzerinden problemleri çözmesine fırsat verin, derslerde problem çözme becerisini geliştirebilecek teknik ve yöntemleri de kullanın. Örneğin; 6 şapka tekniği, beyin fırtınası, örnek olay tekniği

PAYLAŞILAN PROBLEMİN GİZLİ KALMASINA ÖZEN GÖSTERİN

Öğrenci bazen sizi kendine en yakın gördüğü için bir problemini paylaşmak isteyebilir, gerek olmadıkça bu durum diğer öğretmenlerle paylaşılmamalıdır. Aksi durumda öğrencinin öğretmene olan itimadı ve güveni sarsılabilir.

PROBLEMİN ÇÖZÜMÜNDE YAPICI BİR DİL KULLANIN

Öğrenciye zaman zaman herkesin problem yaşayabileceğini, problem çözmeye uygun yöntemin kullanılmasının önemli olduğunu ifade edin.

DESTEKLEYİCİ OLUN

Öğrenciler bir problem durumu ile karşılaştığında çözümü için teşvik edin, alternatif yolları bulabilmesi için motive edin. Daha farklı neler yapabilirsin? gibi..